

IZVRŠILNI ODBOR
MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA
L J U B L J A N A

Z A P I S N I K

skupne seje Izvršilnega odbora MLO Glavnega mesta Ljubljane z Izvršilnim odborom Rajonskega LO Center, ki je bila v četrtek 3. februarja 1949 od 16. do 20. ure v sejni sobi predsedstva Mestnega ljudskega odbora, Lingarjeva ulica 11.

N A V Z O Č I:

IO MLO - predsednik: Maležič Matija

podpredsednik: Sitar France

tajnik: Kovačič Leo

člani: Drobež Franc

Jelenc Aleš

Kocjan arh. Danilo

Miklavič Zvone

Naglič Stane

Nebec Franc

Pelko Gašper

Pleško Srečko

Podbregar Erna

Puhar Dominik

Rakar Iva

Repič Ivanka

Trtnik Lojze

Zdešar Henrik

vabljeni: Bajuk Stanka za Kontrolno komisijo MLO

Brecelj Tone za Ministrstvo za komunalne zadeve LRS

odsotni: Gorjanc Joško

Maček Leopold

Kodrič Tone

Svetina Albert

IO RLO Center -

predsednik: Kristan Ivan

tajnik: Oblak Lojze

člani: Dovjak Janez

Lukašček Danica

Zidar Jože

Poženeš Janez

Kramarič Radoš

Stanič Viljem

vabljen: Pangeršič Franc

vabljeni za RLO II.: Prešeren Mirno

Steiner Lojza

za RLO III.: Vršnik Lojze

Delkin Marija

za RLO IV.: Ponikvar Janez

Ukmar Vinko

za KLO Polje: Maček Anton

Kačar Franc

Tov. predsednik Maležič otvori skupno sejo Izvršilnega odbora MLO z izvršilnim odborom RLO Center ter pred prehodom na dnevni red predlaga, da se za 100-letnico smrti največjega pesnika Franceta Prešerna, ki se bo praznovala v prihodnjih dneh preimenuje Marijin trg v Trg Franceta Prešerna, Bleiweisovo cesto v Prešernovo cesto in sedanjo Prešernovo ulico v Čopovo ulico.

I. s k l e p:

V počastitev spomina 100-letnice smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna se preimenuje Marijin trg v Trg Franceta Prešerna, Bleiweisovo cesto v Prešernovo cesto in sedanjo Prešernovo ulico v Čopovo ulico.

Tajništvo se zadolži, da izvede ta sklep in poskrbi za objavo v dnevnem časopisu (8.2.1949).

Nadalje obvesti tov. predsednik Maležič, da je imenovana Kontrolna komisija pri MLO, ki jo tvorijo:

Bajuk Stanka, predsednik
Kopitar Jože za Mestni odbor Zveze borcev
Borštnik Franc za Krajevni sindikalni svet
Kavčič Jože za Mestni odbor Osvobodilne fronte
Rode Mitja za Mestni odbor Ljudske mladine
Žagar Fani za AFŽ

Nato predlaga naslednji

d n e v n i r e d:

Poročilo o situaciji RLO Center na gospodarskem, političnem, kulturno-prosvetnem in socialno-zdravstvenem polju.

Poročilo poda tov. Kristan Ivan, predsednik RLO Center: V uvodnih besedah poda strukturo ljudskega in izvršilnega odbora rajona. Izvršilni odbor, ki trenutno šteje 8 članov ni izpopolnjen, ker je vsled odhoda tov. Dovgana izpraznjeno mesto poverjenika za prosveto in odhodom tov. Kodriča mesto tajnika odnosno poverjenika za trgovino in preskrbo, ker poverjenik tega poverjenišтва opravlja posle tajnika. V celotnem IO sta izpraznjeni dve mesti (tov. Dovgan in Zorc).

Izvršilni odbor je imel vsega do meseca decembra 13 sej ter 3 zasedanja, všteti prvo zasedanje, na katerem so bili potrjeni mandati in izvoljen Izvršilni odbor. Na zasedanjih se je obravnavalo prvenstveno sprejetje plana in rajonskega proračuna. Zbori volivcev so bili vsega skupaj dvakrat in sicer so bili prvič dvakrat po 14 terenov skupaj v Mladinski dvorani, kjer se je podal obračun dela in nakazala linija za bodoče, drugič so se pa vršili po terenih. Ti zbori so bili pa slabo pripravljeni in tudi slabo obiskani ter niso dosegli zaželenih rezultatov. Od vseh ljudskih odborov je aktivnih komaj polovica. Ljudski odborniki sodelujejo v raznih komisijah, ki pa so več ali manj neaktivne. Tako obstoja pri RLO Center komisija za pomoč poverjeništvu za industrijo in obrt, zdravstveni svet, volivna komisija in komisija za ljudsko prosveto, ki je od vseh najbolj pasivna. Po pregledu dosedanjega našega poslovanja ugotavljamo, da se je IO niso bile kvalitetne ter da se je predsedstvo kot celotni IO zgubljal v

drobni problematiki, namesto dajal načelno linijo celotnemu delu in gospodarstvu rajona, ter v povezavi z Mestnim ljudskim odborom iskal pomoči pri reševanju težavnejših problemov. Vzrok nerednemu in redkemu sklicevanju sej IO je iskati tudi v tem, ker je predsedstvo dnevno in celo urno vzdrževalo stike s poverjeniki in reševalo vprašanja trenutnega značaja ter se tako spuščalo v reševanje drobnih problemov, ter ni čutilo potrebe po zasedanju celotnega Izvršilnega odbora.

Namesčenstvo rajona šteje 104 ljudi. V tej številki je všteti tudi 20 honorarnih uslužbencev. IO je premalo skrbel za dvig kadrov in pravilno razmeščanje kadrov tako, da so eni in isti uslužbenci ostali na istih mestih od formacije rajona pa do danes. To se kaže predvsem v finančnem odseku, kjer je precej starih uslužbencev, ki valed svoje dolgoletne prakse vrše svoje delo avtomatično in ne posvečajo dovolj pažnje reševanju posameznih zadev iz političnega vidika. Ista tendenca se kaže tudi na delovnih sestankih posameznih poverjeništev. To stanje se je skušalo odpraviti potom sindikalne podružnice, vendar tudi ta ni našla pravih oprijemov, da bi zainteresirala uslužbenstvo za politični študij.

Nato navaja, da je pod upravo rajona 18 podjetij, od teh jih je prevzel od MLO 8 ter poda karakteristike posameznih podjetij. Večina podjetij nima svoje kapacitete polno izkoriščene, kar je krivda uprave podjetij in rajona, ker sta posvečala premalo pozornost kadru kot tudi zadostnemu izkoriščanju podjetij. IO si je zadal nalogo, da bo decentraliziral glavno popravilnico čevljev v Kolodvorski ulici in ustanovil na več delih mesta manjše popravilnice, ki bodo boljše služile prebivalstvu. Znatno razvoj se kaže pri podjetju "Kroj", ki je svoj obrat razširilo in ustanovilo pododdelke, kot šivalnico perila pod trančo, oddelek za ženske obleke in šivalnico na Miklošičevi cesti ter krpalnico.

Podjetje "Odeja" nima zadostno število kvalificirane delovne sile, poleg tega pa ima težave s popravili strojev, ker ni mogoče dobiti nadomestnih delov. Za povečanje obrata podjetja "Marmor" je rajon odkupil kamnolom v Zagradcu in prav ta čas je v ponudbi odkup kamnoloma na Krasu, o čemer pa še ni sklepal IO.

Pri Kočevju ima rajon skomnijo, ki obsega 180 ha memlje ter se na njej redi 26 glav goveje živine in 26 prašičev ter nekaj piemenske živine.

Dalje je v upravi rajona 9 gostinskih podjetij in 1 zajtrkovalnica, ki donša lepe dohodke.

V upravi rajona je 121 stanovanjskih zgradb in to pritličnih, eno-, dvo-, tro- in večnadstropnih. Stavbe so potrebne temeljitih popravil ter je predvideno v letošnjem letu temeljito pristopiti k temu delu. Z imenovanjem novih hišnih upravnikov se bo izvršil ponovni pregled stanovanj, ker so še vedno nekatera stanovanja prenatrpana s stanovalci, dočim so druga nezadostno zasedena.

Vsa podjetja so dosegla svoje finančne plane kljub težavam, ki so obstojale v pomanjkanju materiala in pa premajhni pozornosti in skrbi celotnega IO tem podjetjem, ki jih je prepuščal poverjeništvu za industrijo in obrt, ki je dejansko predstavljalo le nekako direkcijo teh podjetij.

Poverjeništvu za trgovino in preskrbo nima primernih prostorov, kar močno otežuje ekspeditivno poslovanje poverjeništvu. Živilskih nakaznic se je v zadnjem mesecu razdelilo 30.50%, odvzetih pa je bilo v mesecu decembru le 49% živilskih nakaznic. Poverjeništvu je

že daljšo dobo brez poverjenika, ker je bivši poverjenik prevzel mesto tajnika, kar se močno občuti na delu samem.

Komisija za delovno silo je v dveh mesecih mobilizirala 82 ljudi, če tudi¹¹ je rajon poziral 380. Večina od njih pa so se oproščali z različnimi zdravniškimi spričevali.

Poverjenišтво za socialno skrbstvo zadovoljivo rešuje svoje posle, kaže pa se pomanjkanje direktnega stika s tereni. Povezavo ima poverjenišтво z množičnimi organizacijami. Prav tako pa poslujejo tudi komisije, ki pomagajo poverjeništvu pri njegovem delu. Podpirancev je 371, 273 starih, 26 bolnih, stipendistov je 38 ter razne mladine v zavodih, za katero skrbi rajon 72. Revižije podpor se izvajajo vsake tri mesece s sodelovanjem množičnih organizacij na terenih.

36 sindikatov je prevzelo patronate, kar pa je vse le bolj na papirju. Jasli so prenapolnjene in zahteva vzdrževanje jasli precejšnja finančna sredstva, ker je poleg investicij in nabave življenskih potrebščin v njih zaposlenih precejšnje število mladink, ki se obenem vzgajajo za bodoče vzgojiteljice. DID na Bleiweisovi cesti je po svoji ureditvi nekako na povprečni višini, najslabši je DID na Novem trgu, ki nima primernih prostorov, ne skrbi za red in čistočo in za povolen uspeh otrok v šoli, kar kaže malomaren odnos upravitelja in ekonoma do zaupanih jim nalog.

Poverjenišтво za stanovanjske zadeve dosega kljub težavam svoj plan in so kritike, ki se zadnje tedne pojavljajo v časopisu večkrat le pretirane. V teku pol leta je bilo izdanih 261 odločb, obravnavanih 207 pritožb, od teh zavrženih 141, ugodno rešenih 66, izvršenih sklepov 122. Temu poverjeništvu je IO posvečal najmanj pozornosti in so se poverjeniku prepuščale v samostojno reševanje najbolj kočljive zadeve. Spričo težav, ki jih je imelo poverjenišтво so razumljivi propusti, ki so bili izvršeni.

Finančno poslovanje je bilo izvedeno v celoti.

To so v glavnem obrisi dela rajona, o posameznih sektorjih pa bodo podali pojasnila še posamezni poverjeniki.

Na vprašanje tov. Zdešarja pojasni tov. predsednik Kristan, da bi RLO potreboval po novi strukturi, upošteva je nova poverjenišтва in dopolnitev kadra skupno 150 ljudi. Vseh delavcev v podjetjih pa ima 645.

Tov. Dovjak omenja, da so podjetja v preteklem letu izpolnila vrednostni plan in sicer po skupinah:

usnjarska 101%

tekstilna 133%

podjetja gradbenega materiala 122%.

Proizvodna podjetja so dosegla v letu 1947 po polni lastni ceni 20,191.000.- din prometa, v letu 1948 pa 28,048.000.- din, kar znaša za 44.3% več kot v letu 1947. Dobiček v letu 1947 znaša din 4,274.000.-, ker pa je RLO sprejemal v svojo upravo podjetja tekom leta, odpade od tega dobička na RLO 2,315.000.- din, ostalo pa še na Mestni ljudski odbor. V letu 1948 pa je bil predviden planski dobiček na 7,305.000.- din, dočim kaže po bilancah, da bo dosežen 11 milijonov. Planirani dobiček v letu 1948 je porastel napram planiranemu dobičku v letu 1947 za 70.9%, doseženi predvideni dobiček pa za 160%.

Investicije so bile naslednje:

V letu 1947 odobrene v znesku 1,478.000.- din, izvršene 1,153.000.- din ali 87%. V letu 1948 odobrene 6,000.000.-, izvršene 4,924.000.- ali 82%. Porast investicij v letu 1948 napram letu 1947 znaša za 327%. Da investicije niso bile 100%-no izkoriščene je vzrok v pomanjkanju materiala in strojev, kar ni bilo mogoče nabaviti.

V tekočem letu se bo odprla menza na Vidovdanski cesti za uslužbence rajona, dalje podjetje Servis-center, še en obrat v okviru podjetja "Sik" in v okviru podjetja "Kroj". Zaradi premajhne kontrole in nezadostnih smernic s strani poverjenišтва za industrijo in obrt ter zaradi premajhne samoiniciativnosti podjetij samih, kapaciteta podjetij ni bila polno izkoriščena in so tako premalo prispevali k dvigu življenjskega standarda,

Tov. Zidar navaja, da je RLO v letu 1948 gradil od predvidenih 21 stanovanj le 6 stanovanj, to pa vsled tega, ker ni imel planiranega materiala. V zadnjem času se je pristopilo k pregledu stanovanjskih zgradb v svrhu popravil, ki jih bo treba nujno izvršiti. Odslek je prav vsled preobilice drobnega dela zanemarjal stvari, katerim bi moral posvetiti prvenstveno vlogo.

Tov. Oblak dodaja k poročilu tov. predsednika Kristana glede personala, da je od 84 uslužbencev, izvzemši honorarnih, 30% takih, ki so tik pred vpokojitvijo ali v slabem zdravstvenem stanju ter bo nujno treba misliti na pomladitev kadra, ki ga bo treba predhodno izvežbati. Da bi pa poleg dosedanjega kadra nameščali še mladi kader, ni proračunskih možnosti.

Tov. Pangeršič ugotavlja, da je Rajonski komite dejansko nudil premajhno pomoč ljudskemu odboru in da so tudi tu vzroki propustov, ki jih je nakazal tov. Kristan v svojem poročilu. Izvršilni odbor je kadru posvečal premalo pozornosti, kar se kaže predvsem v finančnem poverjeništvu, kjer so nameščeni v pretežni večini le starejši ljudje. Izvršilni odbor je polagal premalo pažnje na to, da bi usposabljal nove moči potom tečajev, na drugi strani pa ni imel pravega političnega gledanja na razna poverjenišтва, kjer je manjkalo revolucionarnega duha. Prav tako je delno krivda Rajonskega komiteta, da rajonska podjetja niso dosegla zaželenih uspehov, ker so bili v podjetjih na vodilnih mestih ljudje, ki niso imeli pravega odnosa do delavstva. Zato bo potrebna v bodoče večja povezava med Komitetom in Ljudskim odborom tako, da se bo iz celotnega dela kazala večja borba proti ostankom kapitalizma ter da se bodo zadeve reševale revolucionarno.

Tov. podpredsednik Sitar navaja, da je iz poročila tov. predsednika Kristana razvidno rajonsko gospodarstvo in da je bil plan procentualno dosežen kljub temu, da so bila podjetja izkoriščena komaj 40 - 50%. To kaže, da plani niso bili realno postavljeni, odnosno, kako je moral IO dopustiti, da podjetja niso delala s polno kapaciteto. Tolmačenje o pomanjkanju kadra ne drži, ker je vsem znano, da kadra povsod primanjkuje pa je bil kljub temu celotni državni plan dosežen.

Ekonomija pri Kočevju je zahtevala precejšnje investicije in nastane vprašanje v koliko prispeva ekonomija k izboljšanju preskrbe, komu bo služila, kaj je njena glavna panoga, na kar naj bi se šele pristopile k večjim investicijam.

Neppravilno je, da zajtrkovalnica rajona krije deficit mlekarn. IO bi moral resneje preštudirati in najti ukrepe za kritje režije mlekarn, nikakor pa se ne bi smel zadovoljiti z rešitvijo, da krije to z dobičkom zajtrkovalnice, to je z denarjem delovnih ljudi. V

zvezi z vsem tem je bilo premalo govora o sami problematiki rajona ter je poročilo predvsem podalo registracijo dejstev, ni pa podalo jasne slike stanja na rajonu. Manjkalo je temeljitejše poročilo o zborih volivcev, kakšni so bili rezultati zborov volivcev, saj vemo, da so bili na zborih dani pozitivni predlogi, po drugi strani pa tudi upravičene kritike.

Tov. Bajukova podaja izsledke komisije, ki je pregledala rajonsko poslovanje in ugotavlja, da se je kot prvo pokazala velika pomanjkljivost v IO in samem predsedstvu, ki ni dajal načelne linije dela posameznim poverjeništvom, temveč se je izgubljal v dnevnem prakticističnem delu brez prave perspektive in proučevanja problematike tako v gospodarstvu kot po ostalih sektorjih ter ni nudil poverjenikom potrebno pomoč na sejah IO. Na kakšen način so se vršile seje IO kaže primer, da se po poročilu poverjenišтва za finance, ki je bilo suhoparno in je vsebovalo v glavnem same številke, niso sprejeli nobeni sklepi. Niti poročilo, niti diskusija se ni dotaknila vprašanja načelnega sprovajanja finančne politike, predvsem vprašanja borbe proti kapitalističnim elementom na osnovi davčne politike.

Poročilo o zborih volivcev je bilo površno brez globine in je zajelo edino to, da je treba povečati mrežo trgovin in obrtnih delavnic. Edini sklep na podlagi tega je bil, da bodo poostriili kontrolo prodaje po vežah.

Izvršilni odbor je po poročilu stanovanjskega poverjenika razpravljal edino personalnih zadevah, ki jih je itak treba urediti po zakonu, ni pa bilo govora o problematiki stanovanjskega poverjenišтва.

Pod točko "splošni problemi" se je sklepalo na seji IO, da se bodo izdale živilske nakaznice mladincem le v primeru, če se izkažejo s potrdili o posečanju predvojaške vzgoje, kar je protizakonito, niso pa razpravljali o sami problematiki predvojaške vzgoje, niti sklepali o tem, kako bi stanje predvojaške vzgoje, ki je v centru najslabše, izboljšali.

IO je odobril 100.000.- din akontacije za mizarsko delavnico Jevnikarja, ki je še sploh niso prevzeli. Prav tako je IO odobril za kamnolom po din 39.- za m2.

V prakticističnem poslovanju predstva in IO je iskati vzroke iznešenih pomanjkljivosti. To se izraža tudi pri personalnem odseku, ki ni vodil nobene kadrovske politike, temveč je vršil vse druge posle.

Posamezna podjetja so izkoriščene z zelo nizko kapaciteto. Povečaništvo za obrt in industrijo ne pozna splošne gospodarske problematike rajona, kar je vzrok, da se v podjetjih niso odpravile niti najosnovnejše napake. Podjetje "Marmor" je n.pr. izkoriščeno le s 50%-no kapaciteto, nima upravnika, nima primerne skladišča in se ne izkoriščajo odpadki. Isto je s podjetjem "Kristal".

Kaže se nadalje pomanjkanje organizacije za pravilno delo in izpopolnitev s kadrom v poverjeništvu za trgovino in preskrbo in stanovanjskem poverjeništvu, ki ne obvlada situacije in nima prave evidence nad zasedbo stanovanj, nad prošnjami in nad realizacijo odločb. Po proučitvi konkretnih primerov se je ugotovilo, da sloni delo poverjenišтва na podlagi intervencij.

V splošnem IO ni imel pregleda nad organizacijo dela po posameznih poverjeništvih.

Tov. Oblak pojasni, da se ni razpravljalo o odvzemu kart mladincem, ki ne posečajo predvojaško vzgojo in je verjetno pomanjkljivost v zapisniku, temveč, da se morajo vsi vojaški obvezniki izkazati s potrdilom, da so vpisani v rekrutni spisek, kar se je izvršilo v sporazumu z vojnim odsekom.

Tov. Zdešar naglašja, da bi z ozirom na pomanjkanje kadra, ki bo tudi v letu 1949 moral rajon skrbeti, da bi dvigal kader iz vrst delavstva, ki ga ima v svojih podjetjih po številu 645. Prav zaradi pomanjkanja mladega kadra, ki se kaže zlasti v finančnem poverjeništvu in za izpopolnitev celotnega rajona s primernimi uslužbenci, je nerazumljivo, da je prav iz rajonov premalo odziva in se pošilja premalo ljudi v tečaje, ki streme za izpopolnitev in vzgojo kadra. Rajoni ne bi smeli črpati svojega kadra iz MLO, temveč bi morali rajoni tisti, ki bi nudili kader MLO-u.

Tov. Repičeva dokazuje napačno stališče rajona, ki ves ta čas od odhoda tov. Dovgana ni postavilo poverjenika za prosveto, kar se kaže na vseh popriščih prosvetnega udejstvovanja rajona. Znano je, da so DID-i rajona Center najslabši, predvsem DID na Novem trgu, ki nima primernih prostorov in tudi v drugem pogledu ne odговarja svojemu namenu. Ob akcivitvi DID-a na Taboru valed neprimernih prostorov, se je predvidel DID v Strossmayerjevi ulici, vendar se zadeva rešuje že pol leta. Rajon nudi upravam DID-ov premajhno pomoč ter se navezani le na poverjeništvu pri MLO. Za izboljšanje vprašanja šol, vprašanja šolske problematike, kakor tudi pomoči za izvenšolsko vzgojo otrok, je v najkrajšem času zasest mesto poverjenika za prosveto in zadolžiti posebnega referenta za reševanje šolske problematike in izvenšolske vzgoje.

Prav iste pomanjkljivosti se po navedbi tov. Miklaviča kažejo pri ljudski prosveti, ko so kulturna društva in klubi pripuščeni sami sebi odnosno so v stiku le z MLO. MLO kot je Center, ki ima največje število kulturnih društev bi moral biti močno zainteresiran nad delovanjem teh društev in bi moral skrbeti za dvig ljudske prosvete.

Tov. Drebež povdarja, da se je z reorganizacijo bivšega stanovanjskega oddelka skušalo doseči, da se stanovanjska oblast čimbolj približa terenu, da se bodo ljudje bolj spoznavali s stanovanjsko problematiko, vendar, se to povsem ni zgodilo. Napačno je bilo, da se k delu v stanovanjskih poverjeništvih ni pritegnilo tovarišev iz podjetij in jih zaposlilo v evidenčni službi, temveč je je s tem delom obremenjevale referente, ki so bili zaposleni na drugih odsekih, kar je imelo za posledico, da evidenčna služba ni potekala nemoteno.

Uslužbenci stanovanjskega odseka, kot tudi poverjenik sam niso znali strankam pravilno tolmačiti težkega stanovanjskega stanja in se prav valed tega sk in pa valed nedovoljnega proučevanja stanovanjskih problemov dotok strank na poverjeništvu ni zmanjšal, nameščenci sami pa so postali že nekaki avtomati in bi jih bilo nujno zamenjati. V letu 1948 je rajon zavzel linijo o pridobivanju novih stanovanj, vendar se to ni pokazalo kot dobro. Investicije naj bi se prepustile državnim gradbenim podjetjem, rajoni pa naj bi posvetili skrb zlasti vzdrževanju zgradb in služnostnih storitvam ter skrbeli za material, ki je za ta dela potreben.

Poleg ekonomije, ki je ima podjetje pri Kočevju je še 16 hiš, ki so baje v upravi rajona Center. Če predmetne zgradbe ne bodo služile potrebam ekonomije, bi jih bilo odstopiti okrajnemu LO Kočevje v njih uporabo in upravo.

Tov. predsednik Maležič zastavi nato posamezna vprašanja, kot:

- 1) Kako je rajon planiral in kaj je ukrenil v pogledu služnostnih obrti, ali se je o tem razpravljalo na seji IO?
- 2) Kaj se je pokrenilo v pogledu zbiranja odpadkov?
- 3) Kaj se je pokrenilo v pogledu gradbene problematike?
- 4) V koliko je bil napravljen plan v pogledu zbiranja finančnih sredstev, v vprašanju rajonske Hranilnice?
- 5) Koliko novih podjetij je bilo ustanovljenih?
- 6) Kateri novi artikli za široko potrošnjo se že izvršujejo in kateri se nameravajo izvrševati v tekočem letu?
- 7) Kakšno je vprašanje norm v rajonskih podjetjih?
- 8) Kaj je Izvršilni odbor pokrenil po vprašanju prosvete in kulture ter po vprašanju šolstva?
- 9) Kakšne so glavne značilnosti rajonskega gospodarskega plana za leto 1949?

Na vsa gornja vprašanja so bili v glavnem podani negativni odgovori in se o važnih problemih ni seznanjal odnosno ni o njih razpravljaj IO RLO na svojih sejah.

Tov. tajnik Kovačič se dotakne poverjenišтва za trgovino in preskrbo, kjer je vse delo prepuščeno administratorki, pomočnik poverjenika pa si ni ustvarila prave avtoritete, to pa vsled tega, ker je bila prehitro dvignjena (iz tečaja) in ne obvlada celotne situacije. Na rajonu ni komisije za pregled živilskih nakaznic in komisije za pregled upravičencev živilskih nakaznic. Slednje sicer obstojajo na terenih, ni pa kontrole o pravilnem delu teh komisij. Prav tako ni na rajonu trgovinske inšpekcije, pač pa je komisija za pobijanje špekulacije, ki pa posluje le administrativno in so primeri odvzema živilskih nakaznic prav vsled tega izredno nizki. Iz poročila predsednika tov. Kristana je bilo razvidno, da se mesečno razdeli preko 30.000 živilskih nakaznic, statistični podatki pa kažejo, da je v rajonu Center prebivalstva okrog 30.000, torej prejemajo skoraj vsi živilske nakaznice, čeprav vemo, da je v rajonu Center mnogo ljudi, ki niso upravičeni do živilskih nakaznic. Uslužbenci na poverjeništvu za trgovino in preskrbo nimajo slabega odnosa do strank, temveč je vzrok velikim vrstam iskati v celotnem sistemu razdeljevanja živilskih nakaznic in bo potrebno intervenirati na merodajnem mestu, da se bo IO-om dopuščala zaloga kart.

Iznešene in ugotovljene napake po revizijski komisiji so v veliki meri storjene po krivdi rajona samega, leži pa tudi krivda v MLO, ki rajonu ni dajal dovoljne pomoči predvsem v gospodarskih vprašanjih, temveč so se rajonom dajale le naloge.

Rajon Center, kot tudi ostali rajoni pa nimajo pravega odnosa do MLO, ko na ugotovljene pogoške niso dajali povoljnih odgovorov. Tajništvu IO MLO se niso kljub pozivom dostavljala vabila na seje IO. Zapisniki sej so slabo sestavljeni in ne kažejo točnega poteka sej IO kot tudi zasedanj IO.

Iz poročila tov. predsednika Kristana je bilo razvidno, da so bile precejšnje težave glede mobilizacije delovne sile, kar je popolnoma razumljivo, ker ni šlo v danem primeru za prisilno mobilizacijo, kot je to prikazal rajon Center, temveč bi se mobilizacija delovne sile morala izvajati na prostovoljni bazi.

Tov. Bakarjeva podčrtava, da je bilo poslovanje Rajonskega IO Center administrativno in se gospodarske problematike ni reševalo

na sejah IO ter se je rajon izgubljal v drobnem delu, v delu kot ga je imel rajon za časa, ko je vodil gospodarstvo vsega mesta Mestni ljudski odbor. To dokazujejo tudi dnevni redi, ki vsebujejo točke, kot: tekoče zadeve, splošni problemi.

Nepravilno razmeščanje kadrov (poverjeništvo za industrijo in obrt 4, poverjeništvo za finance 27) kaže, da predsedstvo rajona ni bilo spoznano z delom posameznih poverjeništev ter je preveč zavzemalo linijo zaupanja poverjenikom. Da je bilo to stališče predsedstva napačno se kaže zlasti pri poverjeništvu za stanovanjske zadeve, ki ni vodilo evidence, temveč jo je po potrebi (mesečno) iskalo iz spisov in so bili pri takem načinu poslovanja izpadi na terenu povsem upravičeni.

Rajonski ljudski odbor je posvečal premalo pažnje strokovni in politični vzgoji svojih uslužbencev in so se na nerednih sindikalnih sestankih reševala predvsem ekonomska vprašanja, niso se pa v okviru sindikata prirejali študijski sestanki in prenašala važna gospodarska in politična problematika od izvršilnega odbora na nameščenstvo.

Tov. Podbregarjeva graja nepravilnost, ki se kaže v tem, da IO ni sklepal o celoletnem planu za leto 1949, kar ima za posledico, da je bil predlog investicijskega plana za letošnje leto od vseh rajonov najbolj nekonkreten in slabši od leta 1948. Že v preteklem letu ni bil investicijski plan polno izkoriščen (82%) prav zaradi tega, ker se težišče investicij nanaša na nabavo strojev in razne uvozne predmete ter se je isto napako storilo tudi v letošnjem investicijskem planu. Konferenc, ki dajejo smer dela se ne udeležujejo člani IO, temveč podrejeni nameščenci, kar ni pravilno. Investicije rajonskih ljudskih odborov naj bi predvsem služile za ustanavljanje in razširjanje služnostnih podjetij, kar pa je upošteval rajon center, kot ostali rajoni. Predsedstvo rajona kot tudi poverjeništva, ne poznajo dovolj svojih podjetij, kar pa je krivda tudi v tem, ker na rajonih ni planskih komisij. S tem v zvezi bo potrebno rešiti tudi vprašanje biroja za pospeševanje proizvodnje in racionalizacije.

Nepravilno je, da v rajonskem podjetju "Odeja" stoji neizkoriščen stroj, ker mu manjka en nadomestni del, za katerega trdi MLO, da ga ni mogoče izdelati doma in da se čaka na uvoz iz inozemstva, medtem ko imamo v Ljubljani specialno delavnico, ki je v stanu izdelati ta nadomestni del in bi moral rajon v takih primerih imeti boljše povezavo z MLO.

Tov. predsednik Maležič ugotavlja, da je celotna diskusija pokazala negativne strani poslovanja rajona Center in da mora IO rajona izsledke kontrolne komisije, kot tudi današnje diskusije temeljito preštudirati. Karakteristično za delo rajona je, da se ni opazil razvoj, temveč je sistem poslovanja podoben še sistemu iz leta 1946 in je potrebno poslovanje rajona temeljito razčistiti.

Iz poročil celotne diskusije sledi, da se IO rajona izgublja v praktičizmu in rešujejo vsi poverjeniki ali IO kot celota sto in sto drobnih nalog in IO niti ne čuti, kaj je prav za prav njegova glavna naloga. Kje iskati vzroka temu stanju? To je zato, ker IO ne dela kot kolektiv, nima skupne linije niti v poverjeništvih, niti v tajništvu. To se je pokazalo v vprašanju letnega plana, kjer je potrebno, da pride linija dela v konkretni obliki na papir.

Dalje se kaže izrazito administrativno birokratsko poslovanje in se IO ne zaveda, da je kot kolektiv dolžan gospodariti in bi se moral smatrati odgovornega za ndobnost življenja 30.000 prebivalcev rajona. Prav iz vseh poročil je razvidno, da se je polagalo premalo prizadevanja in skrbi, kako čim bolj ustreči prebivalstvu. To se vidi iz poteka zborov volivcev, ki se niso izkoristili za korigiranje dela in za nakazovanje linije bodočemu delu. Rajon ni mislil, s katerimi služnostnimi podjetji bi povečal skrb za ljudi, t.j. z ustanavljanjem krojačnic, brivnic, čevljarn, čistilnic, pleskarskih podjetij itd., skratka podjetij brez katerih ljudje živeti ne morejo. Upravljal je le podjetja, ki so mu bila dodeljena od MLO. Ni se ustanovilo podjetje za odpadke, ki bi bilo zelo koristno in bi lahko krilo del proračuna. Prav tako bi moral rajon skrbeti za čistočo in lepoto svojega dela mesta. Večjo skrb bi morale polagati vprašanju gostinstva.

V diskusiji stavljena vprašanja kažejo smer v pravcu katere bi moral razpravljati IO na svojih sejah.

Proizvodnjo podjetij je usmeriti na artikle, ki vplivajo na standard ljudi, na skrb, ki jo mora imeti IO za življenje ljudi. Važnost je treba dati problemom samim, ne n.pr. koliko drv je bilo razdeljenih, temveč kako je na splošno rajon preskrbljen z drvmi, kako se rešuje stanovanjska stiska, utesnitve, kakšen je stanovanjski fond itd. Nepravilen odnos do ljudi pride do izraza tudi v tem, da so pred poverjeništvom za stanovanjske zadeve in za trgovino in preskrbo "repi", kjer ljudje ure in ure čakajo, ker poslovanje ni ekspeditivno.

Napačen je odnos Rajonskega komiteta in ljudskega odbora do inteligence. Ni s tem rečeno, da ni še nadalje osnovna sila delavski razred, vemo pa, da je v osvobodilni borbi in v izvajanju plana inteligenca naš veliki soborec. Zato je tudi napačno gledanje IO, da se ne briga za prosvetna in kulturna vprašanja v rajonu in ne skrbi za ljudi, ki so žejni prosvete in kulture. Ta linija je škodljiva in je prosveti in kulturi posvetiti potrebno skrb.

Iz diskusije je bilo razvidno, da tudi Rajonski komitet ni zavzel pravičnega stališča. Misli da kritika rajona ne zadene njega! Dejansko pa je za vso kritiko prvenstveno odgovoren Rajonski komitet in je on odgovoren za delo oblastvenega organa in se mora na drugi strani IO RLO tega zavedati in zato delati v medsebojni povezavi. Nikdar v zgodovini ni nobena vladajoča stranka gledala ločeno na to vprašanje, temveč je bil državni aparat tisti, ki je sprovajal politiko stranke.

Ker mora biti današnja sestanek prelomnica v delu IO RLO Center je treba resno vzeti ostro kritiko, ki je bila iznešena in napraviti zaključke, kajti za delo rajona se čuti odgovornega tudi MLO.

S k l e p i:

- 1.) V najkrajšem času je kompletirati izvršilni odbor in na čelo vseh poverjeništev izvoliti profesionalne proverjenike.
- 2.) Celotni IO naj redno, po možnosti vsak teden, načelno prediskutira politično in gospodarsko situacijo v rajonu, osvoji potrebne sklepe, ki naj jih poverjeniki sprovajajo s svojim aparatom.
- 3.) V aparat IO je pritegniti čim več mladega kadra proletarskega porekla.

K zaključku pripominja tov. predsednik Maležič, da je bila vsa iznešena kritika dobronamerna ter naj služi rajonu Center kot tudi ostalim rajonom pri izboljšanju njih poslovanja, istočasno pa je tudi samokritika za poverjenišva MLO, ki naj nudijo rajonom izdatnejšo pomoč.

Sestanek zaključen ob 20. uri.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Tajnik:
(K o v a č i č Leo)

Kovčič

1. Predsednik:
(M a l e ž i č Matija)

Maležič